

การติดตั้งเครื่องมือ

Log Frame

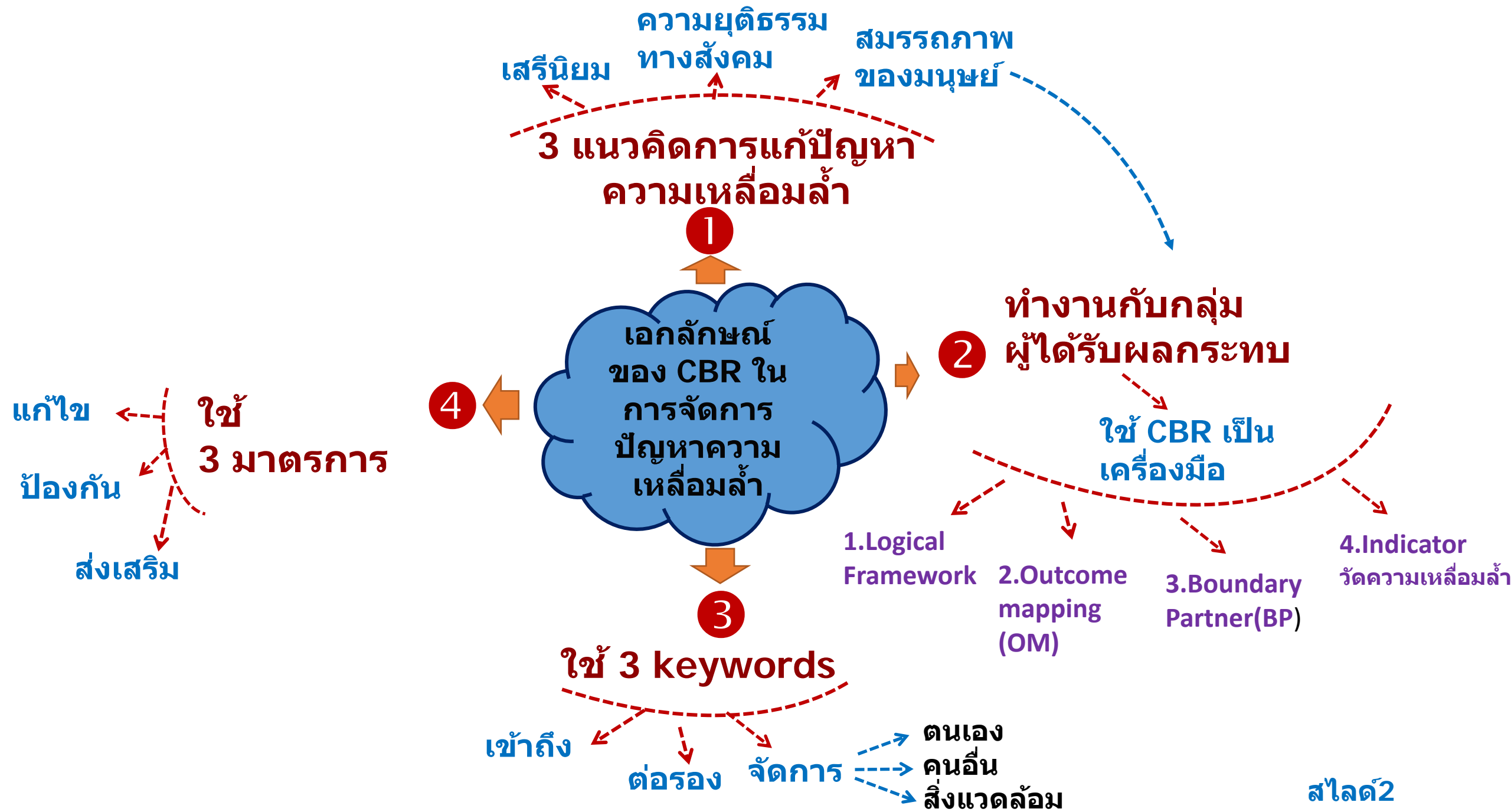
Outcome
Mapping

ผลลัพธ์แบบ
ดาบคู่
เพื่อพัฒนา
โจทย์ความ
เหลื่อมล้ำ

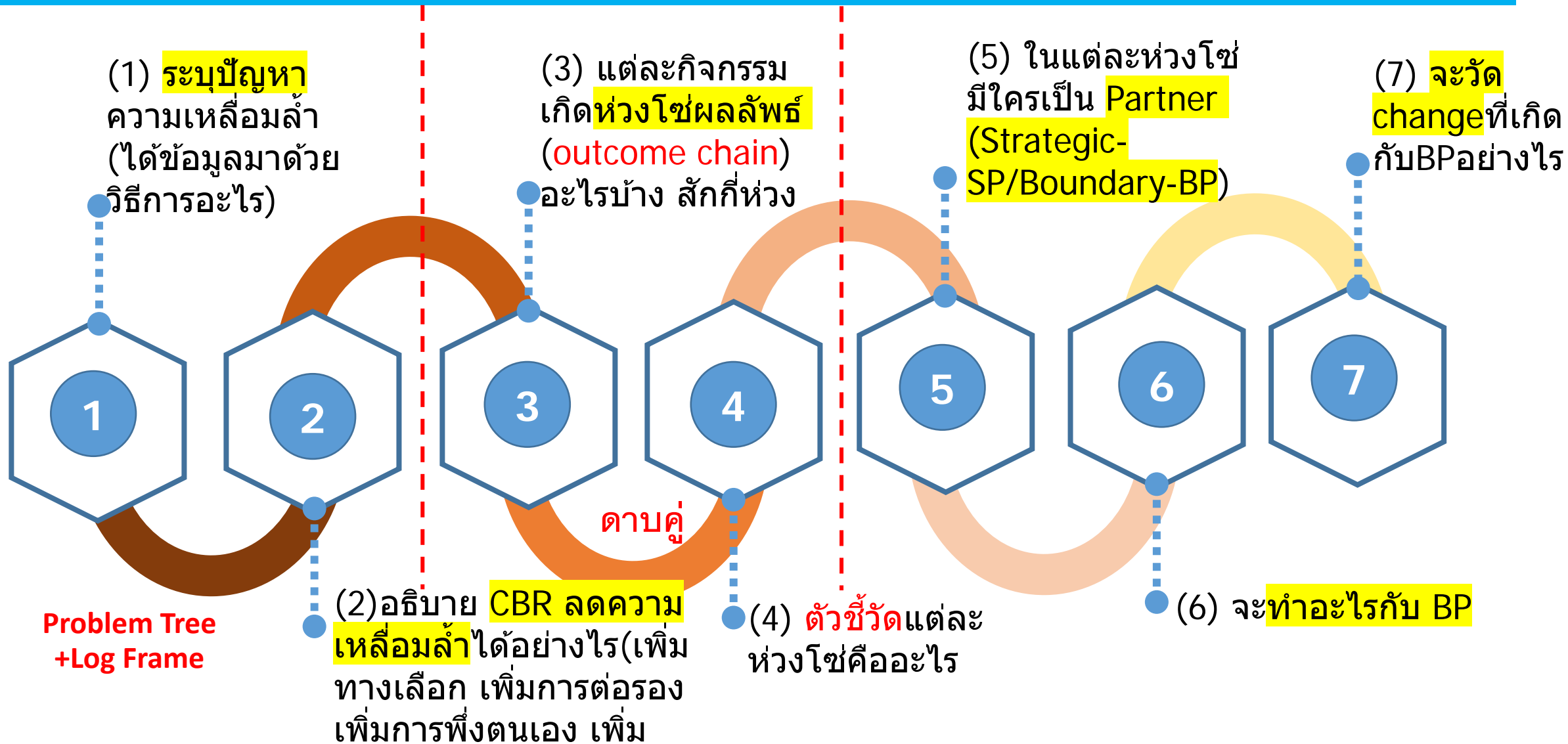
รศ.ดร.กาญจนา แก้วเทพ

วันที่ 19 สิงหาคม 2563

ศูนย์วิจัยและพัฒนามหาวิทยาลัยเกริก และเครือข่ายนักวิจัย

คำถามหลักการลดความเหลื่อมล้ำด้วย CBR

ต้นไม้ปัญหา
(Problem Tree)

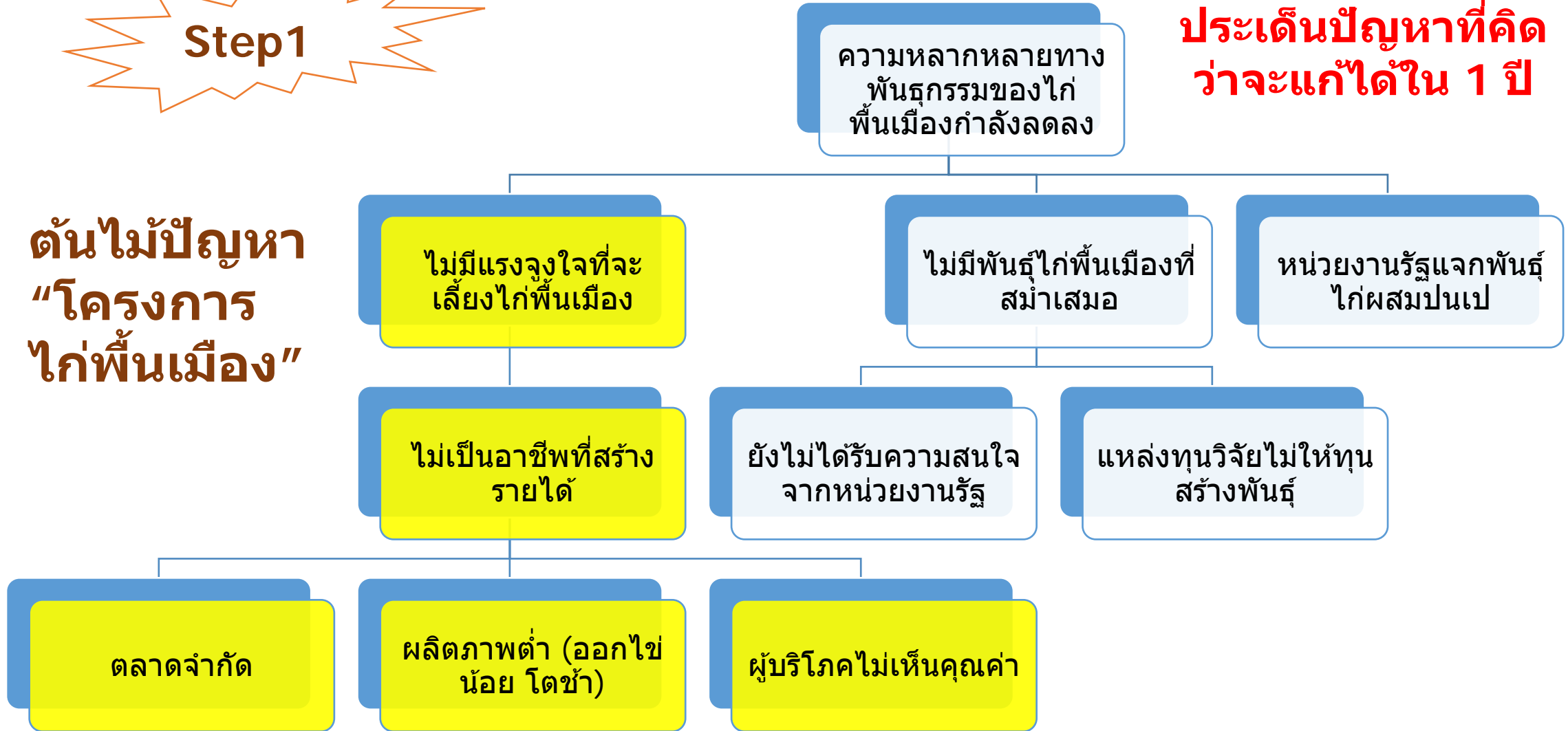
ต้นไม้วัตถุประสงค์
(Objective Tree)

เริ่มจากต้นไม้อำนาจ (PT) : แยกสกัดสาเหตุของปัญหา

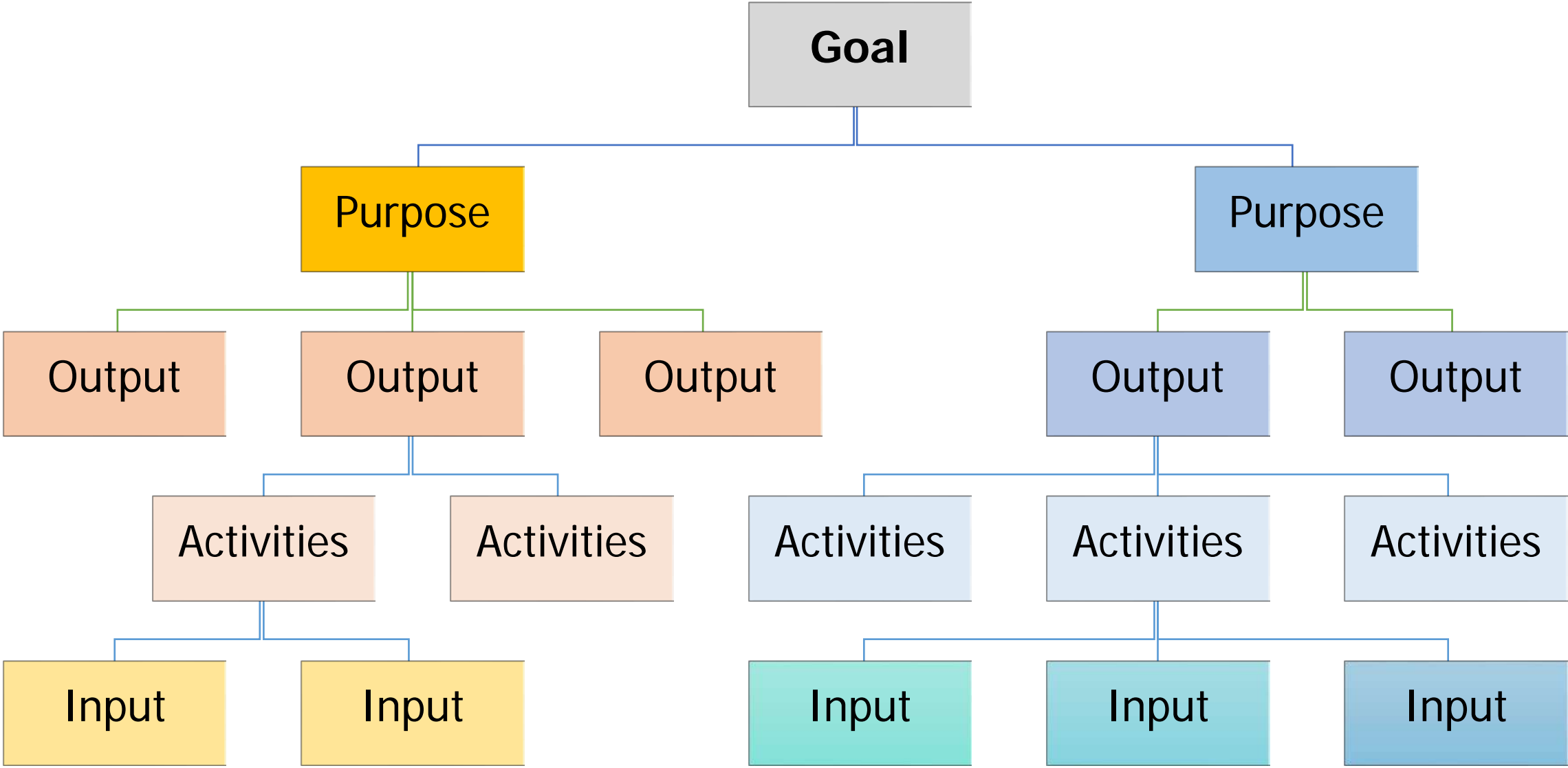
Step1

ประเด็นปัญหาที่คิดว่า
จะแก้ได้ใน 1 ปี

ต้นไม้อำนาจ
“โครงการ
โก่งพื้นเมือง”

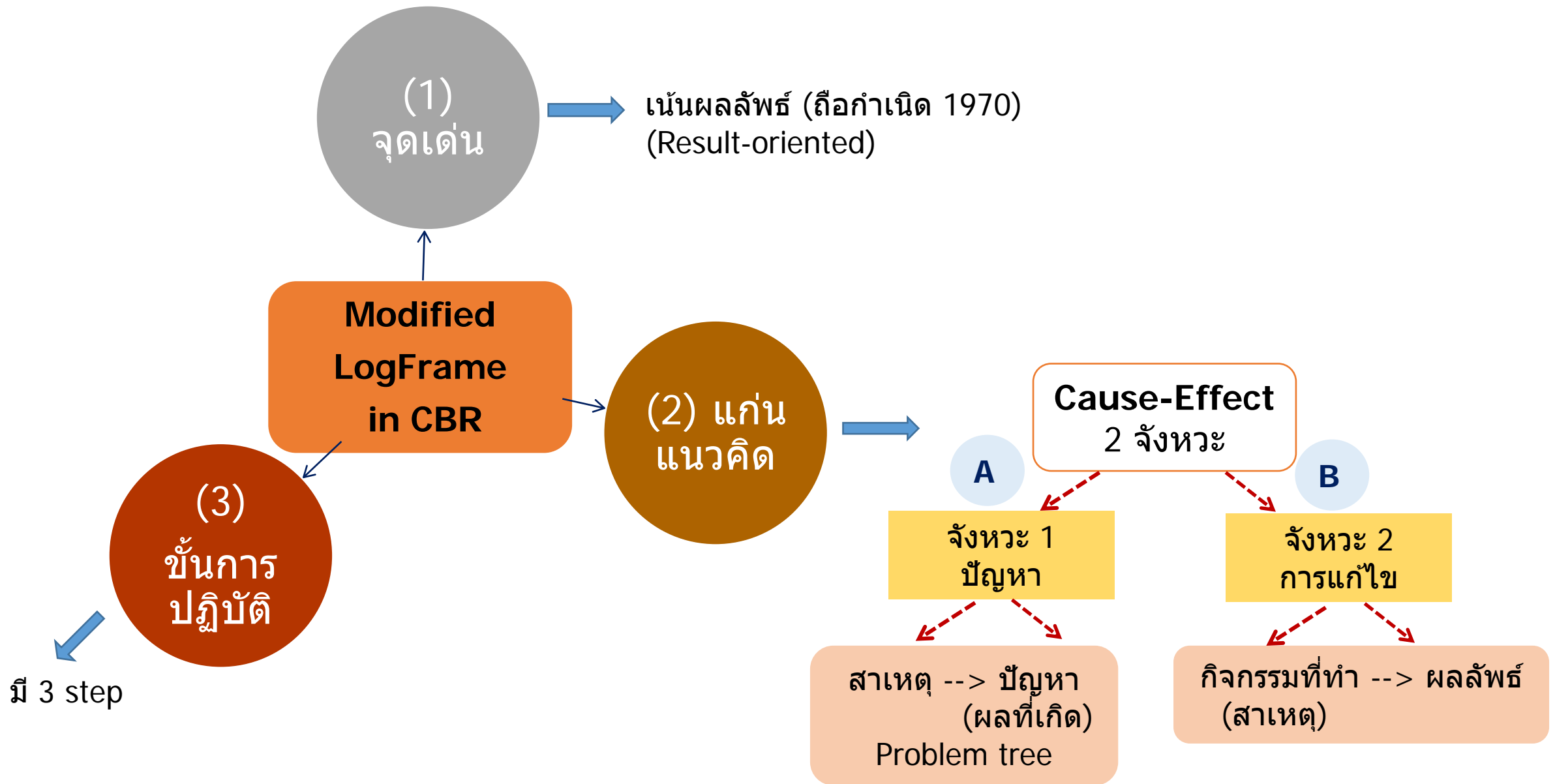

แผนภูมิแสดงความสัมพันธ์ที่เป็นระบบของการวางแผนแบบ Log Frame

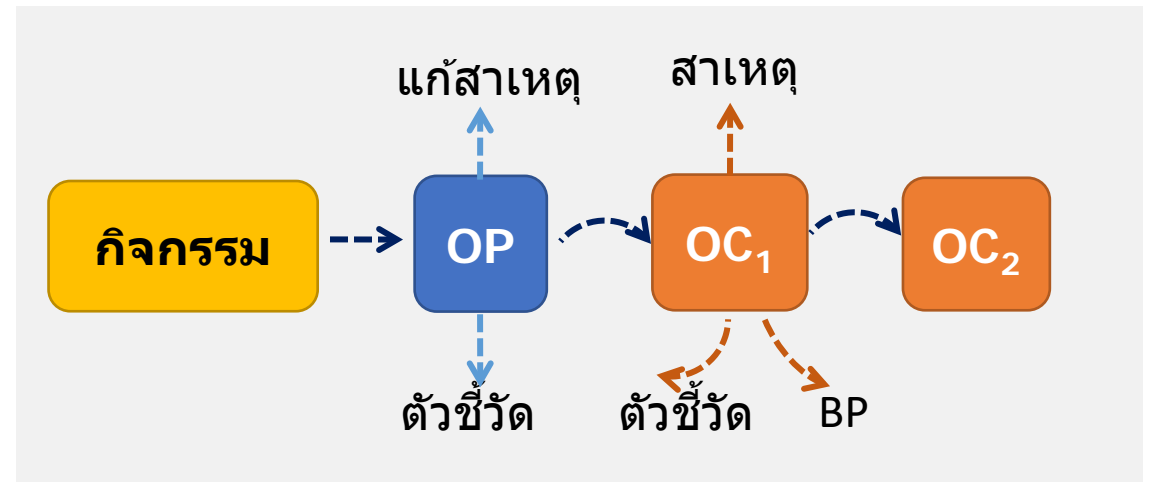
รูปแบบของ Log Frame พร้อมคำอธิบายสรุปของตารางแต่ละช่อง

Narrative Summary (NS) สำระสำคัญโดยสรุป	Objectively Verifiable Indicators (OVI) ตัวชี้วัด แสดงเวลา ปริมาณ คุณภาพ สถานที่	Means of Verification (MOV) แหล่งข้อมูล และ/หรือวิธีพิสูจน์	Important Assumption (IA) เงื่อนไขหรือข้อกำหนดเบื้องต้น
Program Goal (G) คำสรุปจุดมุ่งหมายระดับแผนงาน	แสดงเวลา ปริมาณ คุณภาพ สถานที่ <u>ของวัตถุประสงค์ของแผนงาน</u>	1. แหล่งที่มาของข้อมูลของแผนงาน 2. ประเมินผลความสำเร็จของแผนงาน	ผลที่ได้ของแผนงานและผลกระทบที่สูงขึ้นตามแนวคิด
Project Purpose (P) คำสรุปวัตถุประสงค์ของโครงการ	แสดงเวลา ปริมาณ คุณภาพ สถานที่ <u>ของวัตถุประสงค์ของโครงการ</u>	1. แหล่งที่มาของข้อมูลการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ 2. วิธีประเมินผลความสำเร็จ	1. วัตถุประสงค์ระดับโครงการอื่นๆ ที่อยู่นอกขอบเขตของผู้บริหารโครงการ 2. สิ่งอื่นๆ ที่เป็นธรรมชาติที่ควบคุมไม่ได้
Outputs (O) คำสรุปผลผลิตของโครงการ	แสดงเวลา ปริมาณ คุณภาพ สถานที่ <u>ของแต่ละผลงาน</u>	1. แหล่งข้อมูลที่แสดงความก้าวหน้าหรือความสำเร็จของโครงการในระหว่างทำโครงการ 2. วิธีประเมินผลหรือตรวจสอบผลงานของโครงการ	1. ผลงานอื่นๆ ที่เป็นธรรมชาตินอกเหนือขอบเขตของผู้บริหารโครงการ 2. สิ่งอื่นๆ ที่เป็นธรรมชาตินอกเหนือการควบคุมของผู้บริหารโครงการ
Inputs and Activities (I) คำสรุปปัจจัยและกิจกรรมการดำเนินงานที่ต้องมีหรือจำเป็นต้องมี	แสดงเวลา และค่าใช้จ่ายรายกิจกรรม	1. แหล่งประเมินผลความก้าวหน้า 2. แหล่งข้อมูลเกี่ยวกับการใช้งบประมาณของโครงการ	1. กิจกรรมอื่นๆ ที่เป็นธรรมชาตินอกเหนือขอบเขตของผู้บริหารโครงการ 2. เหตุการณ์ธรรมชาติและสิ่งนอกเหนือการควบคุมของผู้บริหารโครงการ

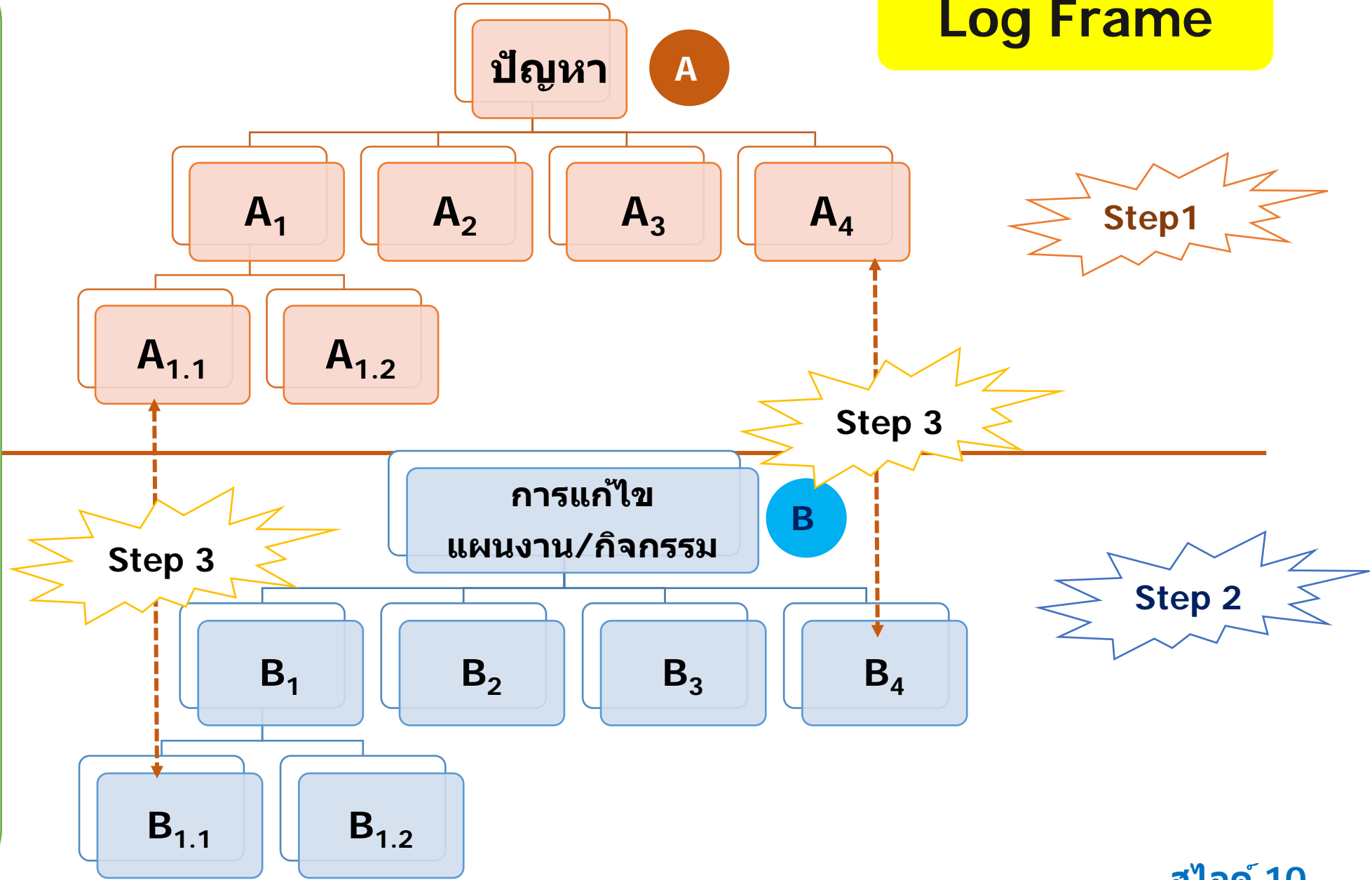

3 ขั้นตอน การทำ LogFrame (CBR)

Log Frame

Note: ในสภาพความเป็นจริง **ไม่** จำเป็นว่า กิจกรรม B / แผนงาน B ต้อง แก้ไขปัญหา A เท่านั้น แต่อาจจะมีหลายรูปแบบ / แบบแผนที่เกิดขึ้น เช่น ปัญหา A 1.1 อาจจะต้องใช้กิจกรรม B 1.1 และ B 1.2 จึงจะสำเร็จ ในทางตรงกันข้าม กิจกรรม B 1.1 อาจจะไม่แก้ไขได้ทั้งปัญหา A 1.1 และ A 1.2 ได้ ทั้งนี้ **ขอเพียงให้เชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่าง step 1 และ step 2 ให้เห็นอย่างชัดเจน**

ภาพรวมสถานการณ์ความเหลื่อมล้ำด้านสิ่งแวดล้อมระดับตำบลทุ่งผิง อำเภอแจ้ห่ม จังหวัดลำปาง

A ปัญหาและสาเหตุ : การจัดการทรัพยากรน้ำที่ไม่ทั่วถึง เท่าเทียม และเป็นธรรม

ปีที่ 1

A1 เข้าไม่ถึงแหล่งทรัพยากรน้ำที่จำเป็นสำหรับอุปโภค-บริโภค-การเกษตร ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิต/อาชีพทางการเกษตรที่เป็นรายได้หลัก/รายได้ (คณ.เศรษฐกิจ/สังคม/สวล./ความรู้/เชิงพื้นที่)

1.1 ขาดแคลนน้ำสำหรับอุปโภค-บริโภค-เกษตร : บ.ใหม่สามัคคี ลำหู่ห้วยवाद (ม.7)

1.2 มีปริมาณน้ำมากในช่วงฤดูฝนแต่ไม่สามารถกักเก็บไว้ใช้ในการผลิตได้ : บ.แม่จอกฟ้า (ปกากะถอย ม.8)/บ.แม่ช่อฟ้า (ม.5)

1.3 น้ำทางการเกษตรไม่เพียงพอในฤดูแล้ง : บ.ทุ่งฮ้าง ม.1/บ.แจ้คอน ม.2 และ ม.6/ บ.ทุ่งผิง ม.3/ บ.หัวฝาย ม.4

2.5 ชุมชนขาดอำนาจการต่อรองเนื่องจากไม่มีข้อมูล/ไม่มีการบันทึกจัดเก็บ

2.6 ความเท่ากันของความรู้ที่เป็นนวัตกรรม/ทางเลือกในการผลิต

A2 เข้าไม่ถึงวิธีการจัดเก็บ/วิธีการใช้ประโยชน์จากข้อมูล/การเข้าถึงข้อมูลที่เป็นทางเลือกที่เหมาะสม (คณ.ด้านความรู้และข่าวสารข้อมูล)

2.1 ขาด(KK) แหล่งความรู้ที่เป็นทางเลือกสำหรับระบบการผลิตที่ช่วยปรับวิธีการผลิต/มุมมอง/ทัศนคติ/สร้างทางเลือก

2.2 องค์กรความรู้การจัดการทรัพยากรน้ำทั้ง 4 ประเด็น (CBR) ขาดการบูรณาการความรู้สู่การแก้ปัญหาทั้งระบบ

2.3 ขาดเครื่องมือในการสร้างชุดข้อมูลเพื่อจัดเก็บในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการทรัพยากรน้ำ

2.4 ขีดความสามารถในการใช้ข้อมูลเพื่อประกอบการตัดสินใจทำงานในทุกมิติ (อาชีพ/รายได้/ปริมาณการใช้น้ำ) ทั้งในระดับตำบล

การทำงานแบบแยกส่วนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้ข้อมูลคนละฉบับทำให้ปัญหาถูกแก้แบบแยกส่วนเป็นเรื่องๆ ทำให้ไม่มีพลังมากพอสู่การแก้ไขปัญหาในระดับที่ใหญ่กว่า (หมอกควัน/ไฟป่า)

A3 ขาดความเป็นธรรมสำหรับผู้ใช้น้ำ แยกตามเส้นทางน้ำ ตั้งแต่ต้นน้ำ-กลางน้ำ-ปลายน้ำ (คณ.สังคม/สิ่งแวดล้อม)

3.1 น้ำห้วยริน : จากแนวทางการสร้างฝายกักเก็บป่าต้นน้ำเพื่อที่ใช้แก้ปัญหาหน้าขาดช่วงฤดูแล้ง (ม.1) และแบ่งปันไปบ้านใหม่สามัคคี (ม.7) ยังขาดข้อตกลงที่เป็นแนวทางการอนุรักษ์ป่าต้นน้ำร่วมกัน /ขาดแนวทางการบริหารจัดการน้ำร่วมกันในอนาคต

3.2 อ่างผาลาด/น้ำแม่ป๋อย : สร้างเพื่อใช้ประโยชน์สำหรับ 3 หมู่บ้าน แต่ถูกผันมาใช้เพื่ออุปโภค-บริโภค-เกษตรบางส่วนสำหรับ ม.2/6 (ต้นน้ำ) ทำให้ ม.1 ขาดแคลนน้ำทางการเกษตร (ท้ายน้ำ)/ผูกขาดการจัดการน้ำเพียงคนเดียว

3.3 น้ำแม่ฟ้า : อยู่ในแหล่งป่าต้นน้ำไหลผ่าน ม.7/5 สำหรับอุปโภคบริโภค มีน้ำตลอดปี แต่เป็นลำน้ำที่ไหลผ่านพื้นที่เกษตรเชิงเดี่ยว(ข้าวโพด) ทำให้คุณภาพน้ำแม่ฟ้ามีสารปนเปื้อน สารเคมีก่อนไหลผ่านหมู่บ้านท้ายน้ำและลงสู่แม่น้ำวัง

3.4 อ่างแม่ตาก : อ่างขนาดใหญ่สำหรับคนทั้งตำบลแต่มีความสามารถในการกักเก็บลดลงถูกแทนที่ด้วยตะกอน

A4 สิทธิในการเข้าถึงทรัพยากรในพื้นที่ของกลุ่มชาติพันธุ์ (ม.7/ม.8) (คณ.เชิงพื้นที่)/ด้านการเมือง (KK)

4.1 รัฐใช้การจัดโครงการสร้างการปกครองกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีลักษณะพิเศษแยกต่างหากจากคนพื้นราบ อ้างแนวคิดเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ใช้กฎหมายควบคุมและอพยพออกจากพื้นที่

4.2 ยื่นเงื่อนไขหลังอพยพคนออกจากพื้นที่โดยจัดสรรพื้นที่ใหม่ โดยมีสัญญาเช่าเพื่ออาศัยพื้นที่เช่า 30 ปี/ชุมชน ไม่มีทางเลือกในการปฏิเสธเงื่อนไข

4.3 การปรับตัวในพื้นที่จัดสรรใหม่ที่มีข้อจำกัดของทรัพยากรที่ไม่เอื้อสำหรับดำเนินชีวิตเพื่อความอยู่รอด

Log Frame : กรณีวิจัย “การบริหารจัดการชุมชนเพื่อสร้างฐานรากเศรษฐกิจที่ยั่งยืน”

ปัญหา มติความเหลื่อมล้ำการบริหารจัดการป่าชุมชน

A1 ภาครัฐผูกขาดเรื่องการจัดการ

A 1.1) กฎหมายผนวกพื้นที่ป่ากับเขตอุทยานแห่งชาติและเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า+ชุมชนขาดการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรป่า

A 1.2) เพิกเฉย/สองมาตรฐานในการบังคับใช้กฎหมายเพื่อเอื้อประโยชน์แก่คนบางกลุ่ม

- ป่าถูกแผ้วถางทำให้พื้นที่ลดลง
- ชุมชนเข้าถึงทรัพยากรป่าน้อย

A2 นโยบาย งบ.ไม่เหมาะสม

กิจกรรม/หัวข้ออบรม

A2.1) ขาดองค์ความรู้ด้านการจัดการทรัพยากรป่า

A3 ขาดช่องทางการเข้าถึงแหล่งทุนฯ

A4 วัฒนธรรม/ความเชื่อที่ส่งผลทางลบ

STEP 1

“แผนงาน/กิจกรรม” การแก้ไขปัญหา มติความเหลื่อมล้ำการบริหารจัดการป่าชุมชน

B1 ผลักดันให้ชุมชนพื้นที่ ที่อยู่ติดเขตอุทยานฯ

B 1.1) จัดกิจกรรม/เวที ให้ความรู้การจดทะเบียน

B 1.2) แต่ละชุมชนเร่งดำเนินการจดทะเบียนป่าชุมชน

B 1.2) ป่าชุมชนแต่ละแห่งตั้งกฎระเบียบเฉพาะป่าชุมชนของตนขึ้นเพื่อบริหารจัดการพื้นที่ป่าชุมชนของตนเองด้วยการมีส่วนร่วมของชุมชน ผ่านเวทีหารือ ในเรื่อง

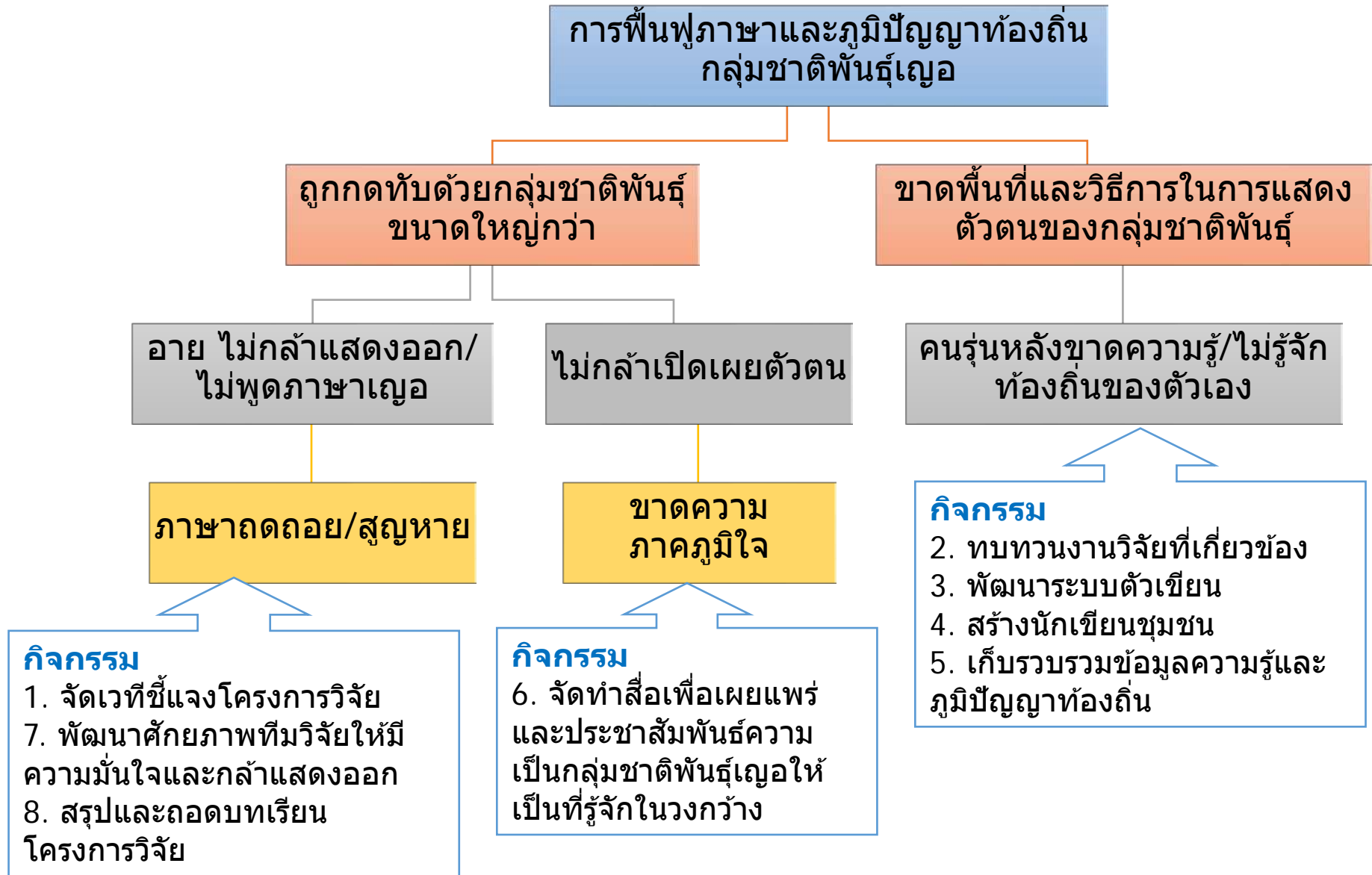
- การจัดการ/จัดระเบียบพื้นที่ป่าชุมชนในการใช้พื้นที่ป่าชุมชน
- ข้อห้าม และ บทลงโทษต่างๆ (ที่ใช้สำหรับทั้งคนในและนอกชุมชน)

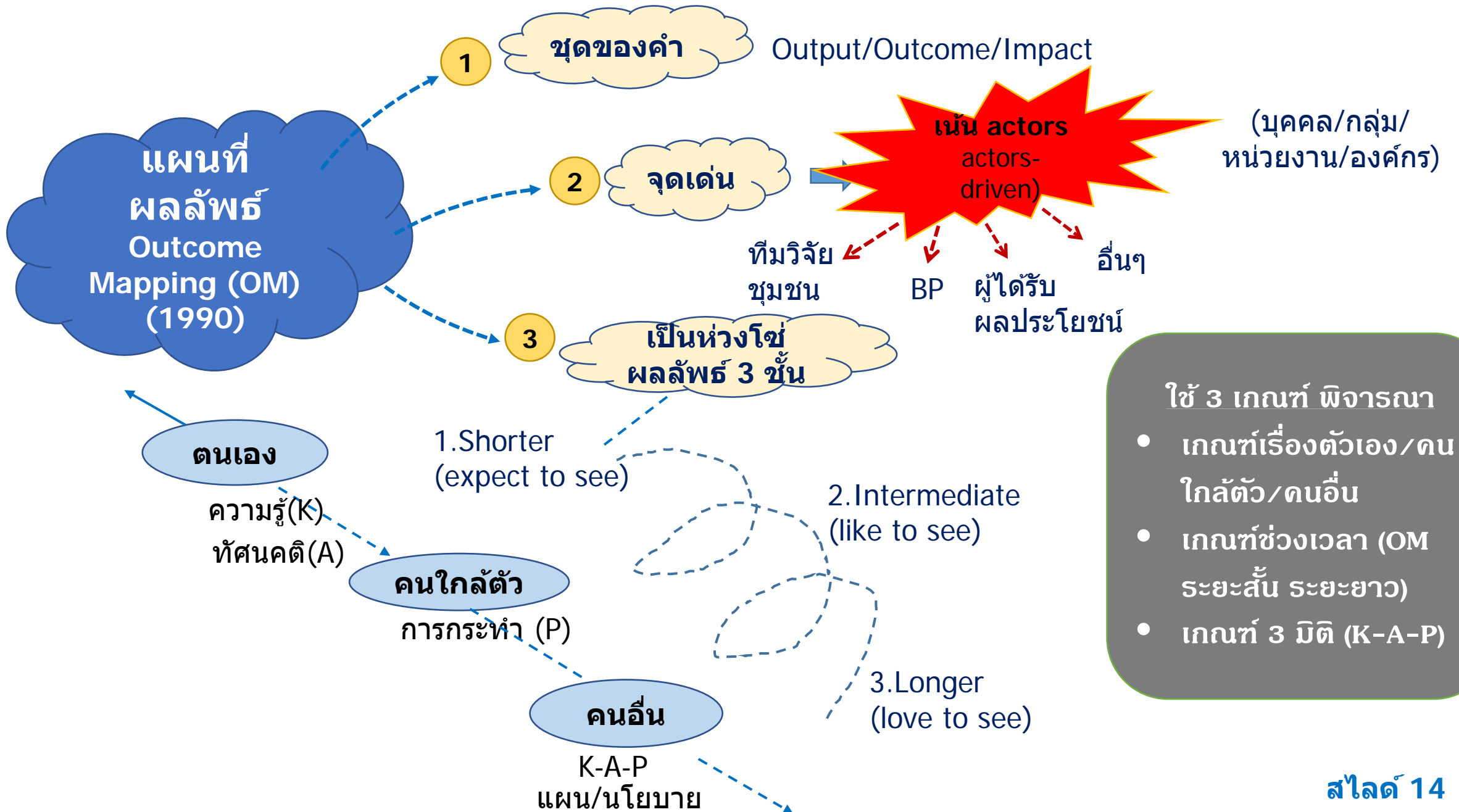
STEP 3

STEP 2

**** ในการบ้านขั้นที่ 1 นี้ จะยกตัวอย่างการวิเคราะห์ของหัวข้อ**

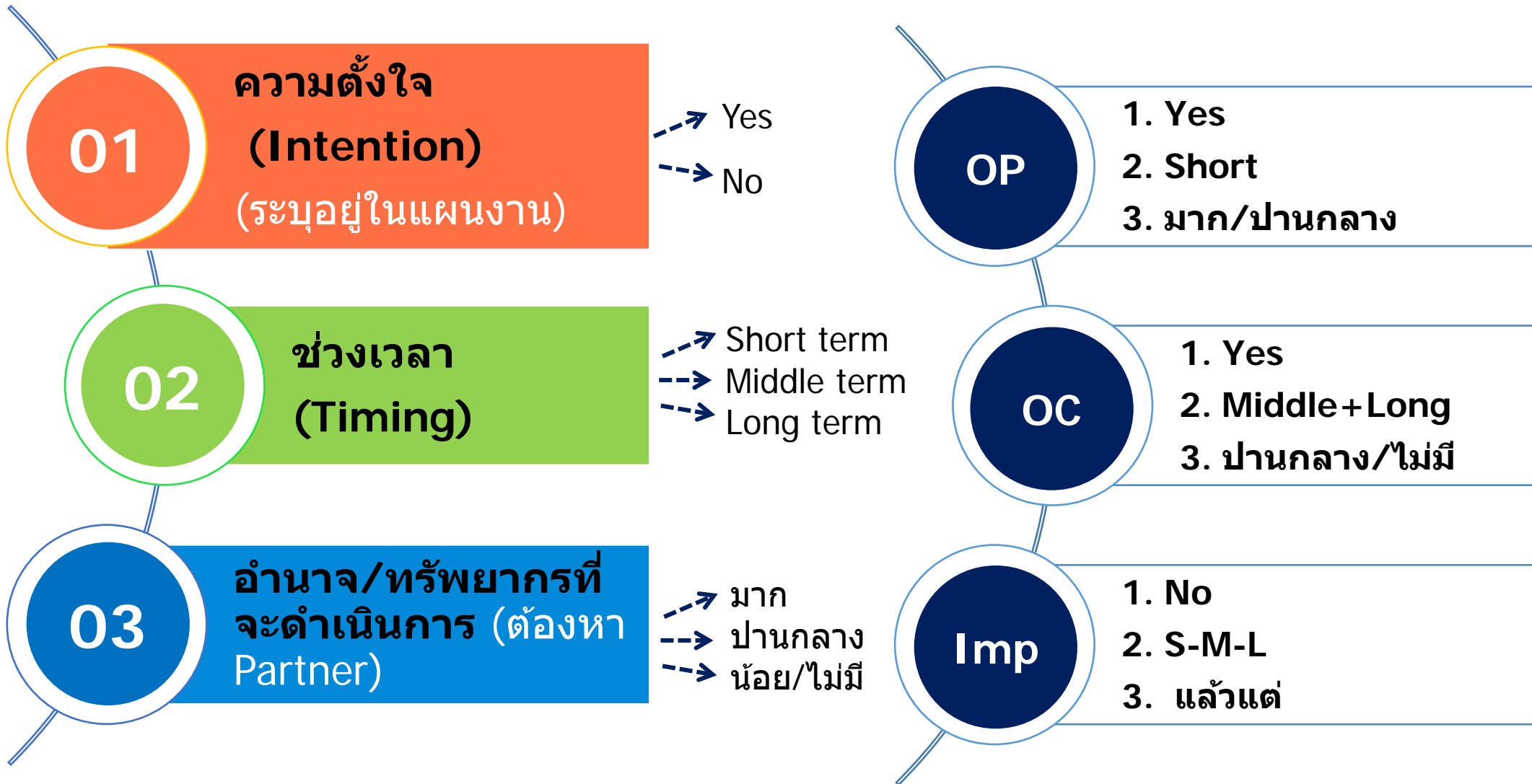
A1 ภาครัฐผูกขาดเรื่องการจัดการทรัพยากรป่า

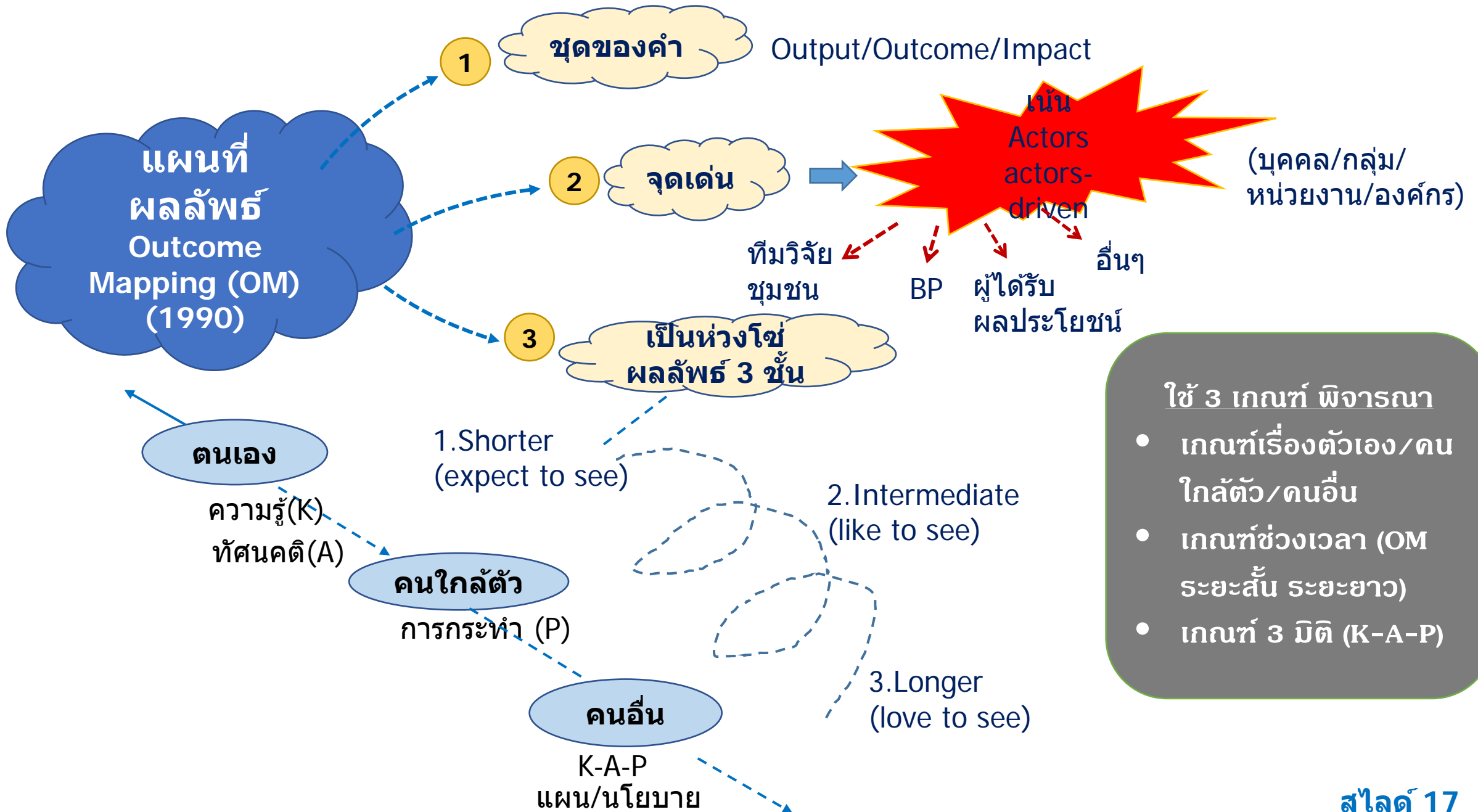
- ใช้ 3 เกณฑ์ พิจารณา
- เกณฑ์เรื่องตัวเอง/คนใกล้ตัว/คนอื่น
 - เกณฑ์ช่วงเวลา (OM ระยะสั้น ระยะยาว)
 - เกณฑ์ 3 มิติ (K-A-P)

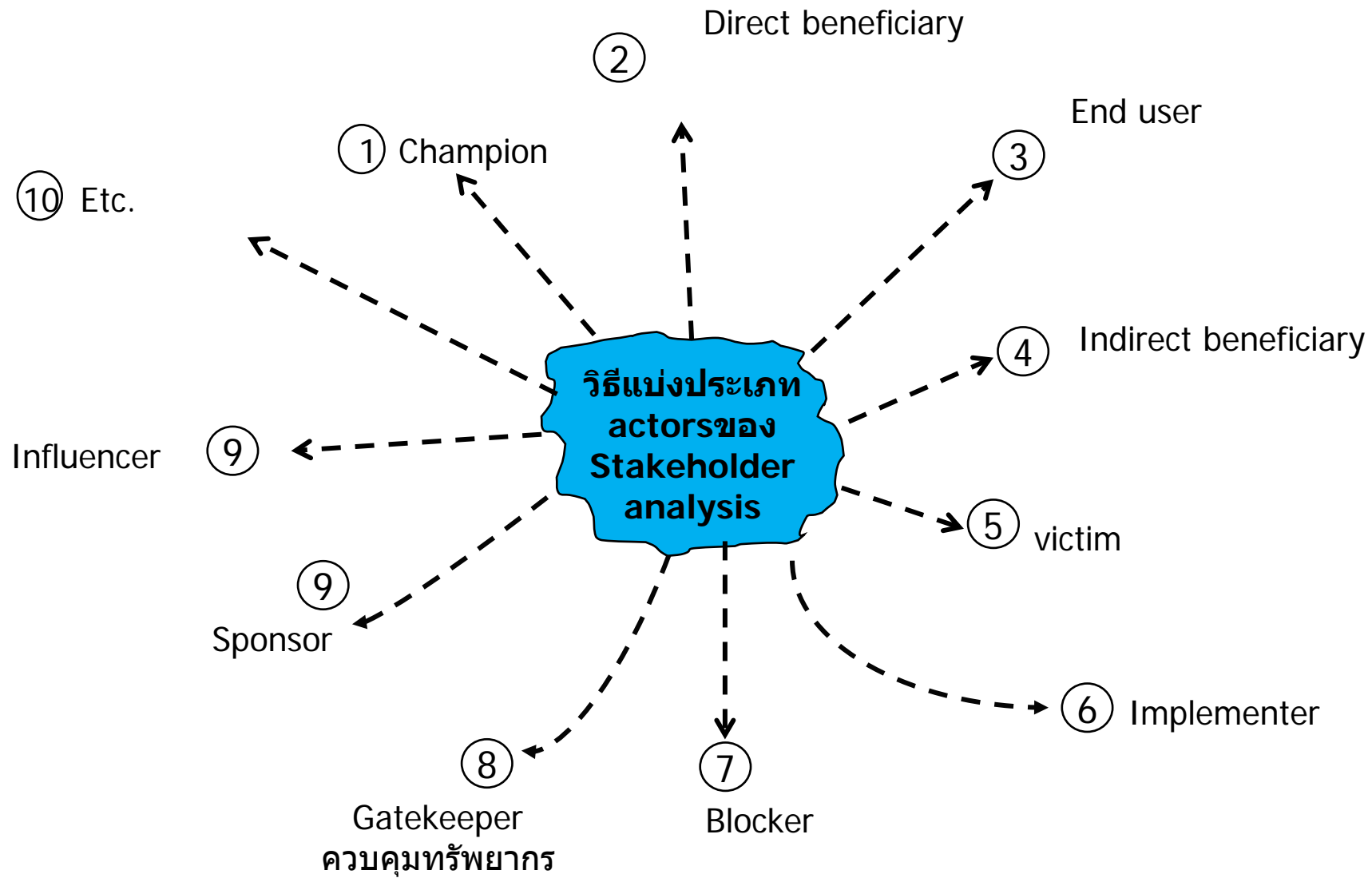
Output/Outcome/Impact

Output / Outcome / Impact

ประเภท	Intention	Timing	อำนาจที่จะดำเนินการ
1) Output	Yes	Short term	มาก / ปานกลาง
2) Outcome	Yes	Middle - Long term	ปานกลาง / ไม่มี
3) Impact	No	Short - Middle - Long term	แล้วแต่

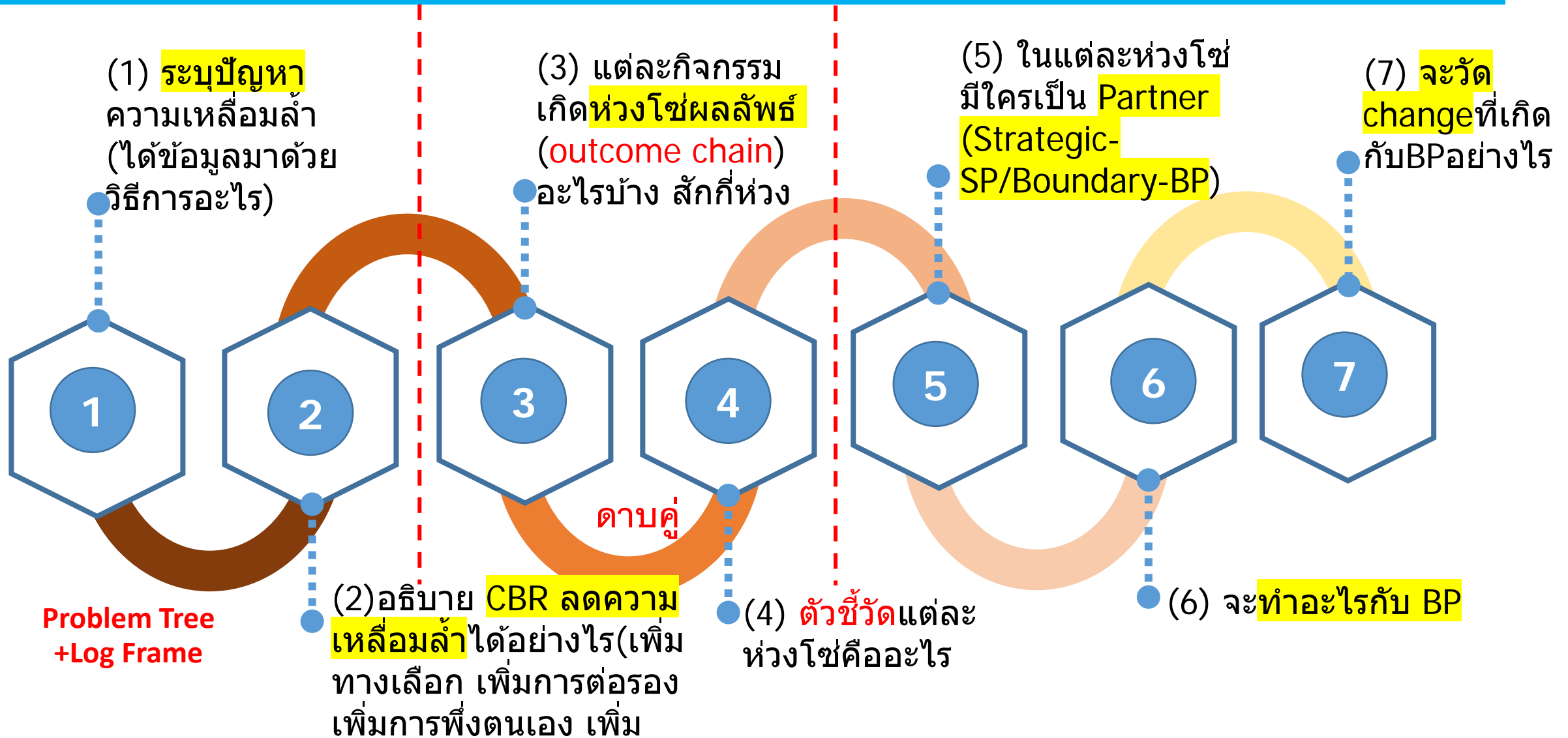

LogFrame การแก้ปัญหาอวนลากทำลายทรัพยากรประมง

ผลระดับต่างๆ	ตัวชี้วัด	หลักฐานยืนยัน	Partners
การจำกัดการทำประมงอวนลาก (จำกัดพื้นที่, จำกัดปริมาณ)	<ul style="list-style-type: none"> ปริมาณของเรือประมงอวนลากเข้ามาทำการประมงในเขตพื้นที่หวงห้ามลดลง ชาวประมงพื้นบ้านปัตตานีสามารถจับสัตว์น้ำได้เพิ่มขึ้นทั้งในเชิงปริมาณและความหลากหลายของชนิดสัตว์น้ำ สมาชิกชุมชนประมงพื้นบ้านปัตตานีมีรายได้จากทรัพยากรทางตรง (ขาย) และทางอ้อม (แปรรูป) เพิ่มขึ้น 	<ul style="list-style-type: none"> ข้อมูลเปรียบเทียบปริมาณของเรือประมงอวนลากเข้ามาทำการประมงในเขตพื้นที่หวงห้าม บันทึกการจับกุมเรือประมงอวนลากเข้ามาทำการประมงในเขตพื้นที่หวงห้าม ข้อมูลบันทึกปริมาณและประเภทของสัตว์น้ำที่ชาวประมงพื้นบ้านปัตตานีจับได้ ข้อมูลบันทึกรายได้ของสมาชิกชุมชนประมงพื้นบ้านปัตตานีจากทรัพยากรทางตรง (ขาย) และทางอ้อม (แปรรูป) 	<ul style="list-style-type: none"> สมาคมชาวประมงพื้นบ้านจังหวัดปัตตานี สำนักงานประมงจังหวัดปัตตานี ศูนย์บริหารจัดการประมงทะเลปัตตานี ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) สำนักงานทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง 5 (สงขลา)
1. นโยบายรัฐเอื้อต่อการทำประมงอย่างยั่งยืน	จำนวนมาตรการ/นโยบายในการแก้ปัญหาอวนลากในพื้นที่ปัตตานี	มาตรการ/นโยบายที่เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหาการทำประมงอวนลากในพื้นที่ปัตตานี	<ul style="list-style-type: none"> กรมประมง ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) สำนักงานประมงจังหวัดปัตตานี สำนักงานทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง 5 (สงขลา) สมาคมชาวประมงพื้นบ้านจังหวัดปัตตานี

คำถามหลักการลดความเหลื่อมล้ำด้วย CBR

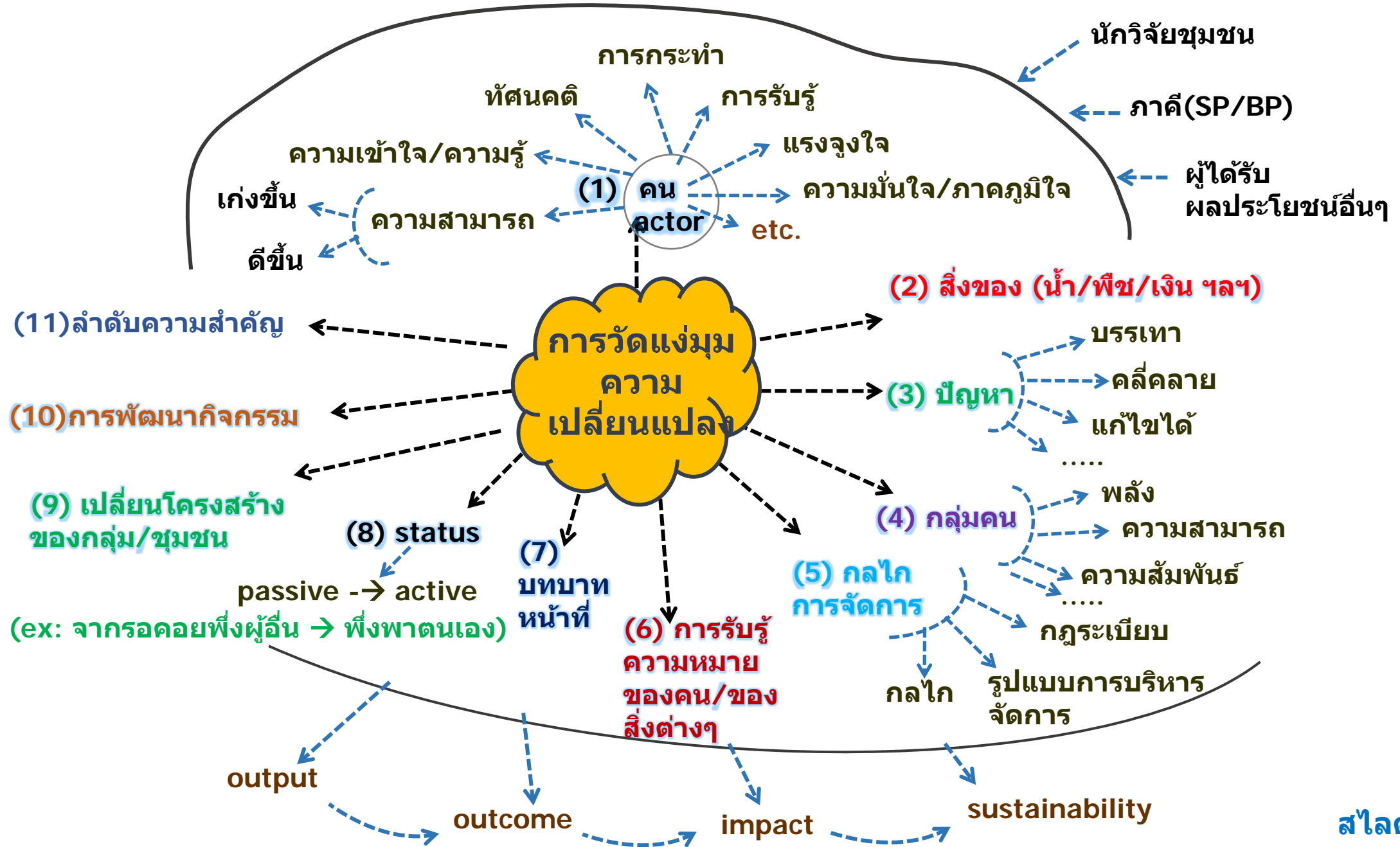

LogFrame และตัวชี้วัด

ผลระดับต่างๆ	ตัวชี้วัด/เกณฑ์	เก็บข้อมูล/หลักฐาน	Partners (BP/SP)
<p>Impact</p> <p>ชุมชนสามารถนำเอาข้อมูลไปจัดการฐานทรัพยากรของตนเองได้อย่างยั่งยืน</p>	<p>ชุมชนมีแผนการบริหารจัดการทรัพยากรของชุมชนเอง เหมาะสมกับบริบทชุมชนและปรับใช้ได้ตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปได้</p>	<ul style="list-style-type: none"> • แผนบริหารจัดการป่าชุมชนของแต่ละชุมชน • บันทึกการประชุมของชุมชน 	<ul style="list-style-type: none"> • นักวิจัยชุมชน 13 ชุมชน • พี่เลี้ยง CBR โหนดลำปาง • สมาคมเพื่อการเรียนรู้ป่าชุมชน จ.ลำปาง • นักวิชาการด้านสาธารณสุขสิ่งแวดล้อมและการสื่อสาร (BP) • สนง. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จ.ลำปาง (BP) • สवल. ภาค 2 (BP) • สบอ. 13 (อุทยาน) (BP) • อปท.ในพื้นที่ (SP) • จนท.อุทยานในพื้นที่ (SP)
<p>ชุมชนสามารถประสานการทำงาน/และใช้ข้อมูลเป็นประโยชน์เพื่อขับเคลื่อน/เสนอนโยบายต่อภาครัฐ</p>	<p>ชุมชนสามารถนำเอาข้อมูลต่างๆ ที่ได้ไปประสานการทำงานเพื่อขับเคลื่อนหรือเสนอนโยบายกับทางภาครัฐได้ โดยเชื่อมการทำงานกับภาคีภาครัฐ เสนอเป็นนโยบายระดับท้องถิ่น/ผลักดันด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับป่าชุมชน เช่น การทำแผนการบริหารจัดการป่าชุมชน เป็นต้น</p>	<ul style="list-style-type: none"> • แผนการบริหารจัดการป่าชุมชน • <u>สังเกต</u> จากการทำงานของชาวบ้านที่ประสานการทำงานกับหน่วยงานภาครัฐ 	<ul style="list-style-type: none"> • นักวิจัยชุมชน 13 ชุมชน • พี่เลี้ยง CBR โหนดลำปาง • สมาคมเพื่อการเรียนรู้ป่าชุมชน จ.ลำปาง • นักวิชาการด้านสาธารณสุขสิ่งแวดล้อมและการสื่อสาร (BP)

ร่วมอะไรได้บ้าง

-
- (1) ร่วมกาย
 - (2) ร่วมความคิด
 - (3) ร่วมแรง
 - (4) ร่วมใจ
 - (5) ร่วมมือ
 - (6) ร่วมทุนทรัพย์
 - (7) ร่วมรับผิดชอบ
 - (8) ร่วมแก้ปัญหา
 - (9) ร่วมสร้างสรรค์/ร่วมเสี่ยง
 - (10) etc.

ผลลัพธ์แบบดาบคู่

- เกิดความสัมพันธ์ของคณะกรรมการกองทุนกับภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม
- เกิดกระบวนการมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการร่วมกับของ ทีมวิจัยกับทุกภาคส่วน

ภาพรวมระบบการจัดสวัสดิการชุมชน (ที่ผ่านมา)

- บทเรียนการดำเนินงานของกองทุนที่ผ่านมา
- ขาดความรู้/หลักสูตรการลดความเหลื่อมล้ำอย่างมีส่วนร่วม
- มีหน่วยงานเข้าร่วมทุกภาคส่วน

- เกิดความสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมของทุกภาคส่วน
- ทีมวิจัยนำเสนอข้อมูลให้คนในชุมชน/ ภาครัฐ/ภาคเอกชน สนับสนุนทุน

เกิดระบบข้อมูลที่น่าไปสู่การวางแผนการจัดสวัสดิการ

- ระบบข้อมูลสวัสดิการกองทุน
- มีสวัสดิการชุมชนครอบคลุมทุกมิติ
- การปรับกฎระเบียบสวัสดิการกองทุน
- แพลตฟอร์มการเก็บข้อมูล
- แผนการพัฒนากองทุน
- มีหน่วยงานเข้าร่วมทุกภาคส่วน

- เกิดความสัมพันธ์และเครือข่ายการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมของทุกภาคส่วน
- ทีมวิจัยเข้าร่วมประชุม/ เป็นคณะทำงานของภาครัฐ/ภาคเอกชน/ภาคประชาสังคม เพื่อวางแผนงาน

กองทุนสวัสดิการมีการบริหารจัดการที่เป็นระบบยั่งยืน/เข้มแข็ง

- จำนวนสมาชิกเพิ่มขึ้น และมีความสมดุลของแต่ละอายุ
- กองทุนมีรายได้ที่น่าไปสู่การสวัสดิการชุมชนครอบคลุมทุกมิติ
- การปรับกฎระเบียบสวัสดิการกองทุน
- กลุ่มด้อยโอกาสเข้าถึงสวัสดิการและมีรายได้จากการประกอบอาชีพ
- นวัตกรรมลดความเหลื่อมล้ำจากการช่วยเหลือกันของคนในชุมชน

ลดความเหลื่อมล้ำ

- มิติเศรษฐกิจ
- มิติสังคม
- มิติการเข้าถึงทรัพยากร

การเข้าถึงสวัสดิการชุมชน คนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

- กองทุนมีความเข้มแข็ง
- จำนวนสมาชิกเพิ่มขึ้น
- มีสวัสดิการชุมชนครอบคลุมทุกมิติ
- ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากหน่วยงาน/ภาคเอกชน
- กลุ่มด้อยโอกาสเข้าถึงสวัสดิการและมีรายได้

คน(actors)

- ❖ ชุมชนในพื้นที่ ที่ทำงานวิจัย (ชุมชนใหม่) มีความรู้เรื่องคุณค่าของป่า
- ❖ สนง. บริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 3 (ลำปาง)+ ทสจ. ลำปาง) มีการเปลี่ยนแปลงแนวคิดและการทำงานร่วมกับชุมชน

กลไกร่วมระหว่างชุมชนและหน่วยงานป่าไม้

เครือข่ายป่าชุมชน

ตัวชี้วัดความเหลื่อมล้ำ

- ❖ คุณภาพชีวิตของชุมชนดีขึ้น
- ❖ ป่าสมบูรณ์ขึ้น
อำนวยความสะดวกชุมชน และต่อธรรมชาติ

เกิดป่าชุมชน

- ❖ แผนงานการจัดการป่าชุมชนรอบป่าอนุรักษ์
- ❖ จำนวนบ้านต้นแบบ (เพิ่มขึ้น)
- ❖ การเป็นแหล่งดูงาน (ได้รับการยอมรับ)

- ❖ จำนวนคณะกรรมการป่าชุมชนใหม่
- ❖ จำนวนและพื้นที่ป่าชุมชน (เพิ่มขึ้น)
- ❖ การรูกป่าของกลุ่มทุนเพื่อปลูกพืชเชิงเดี่ยวได้ (ลดลง)

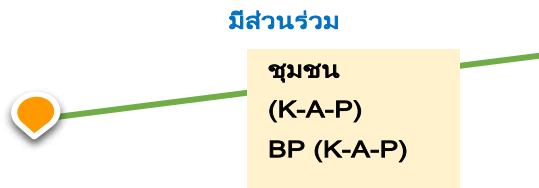
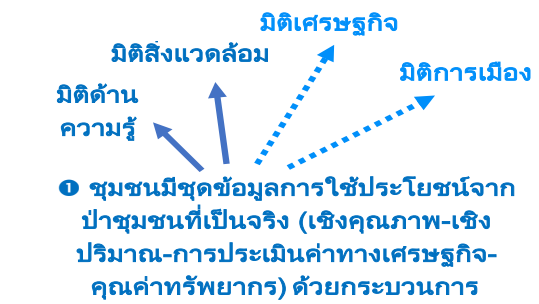
4 มิติการเมือง

5 มิติสิ่งแวดล้อม

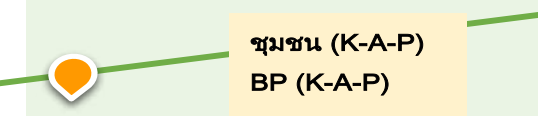
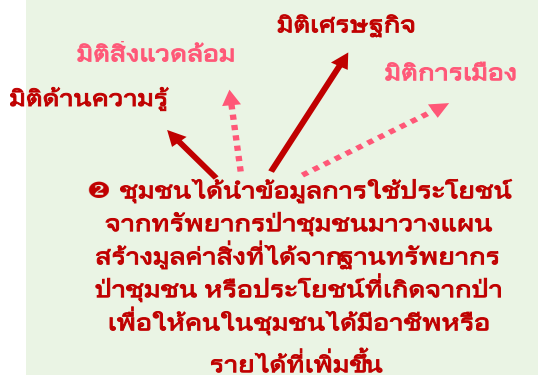
7 มิติความรู้

- ❖ เศรษฐกิจของชาวบ้านดีขึ้น (รายได้ รายจ่าย หนี้ ออม)
- ❖ การกระจายของรายได้
- ❖ ความอุดมสมบูรณ์ของป่า
- ❖ การใช้ประโยชน์จากป่า

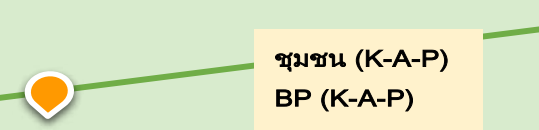
ของ(result)

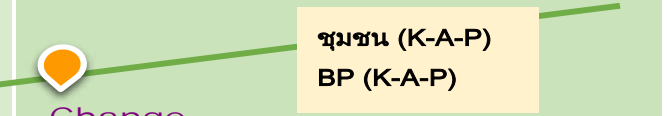
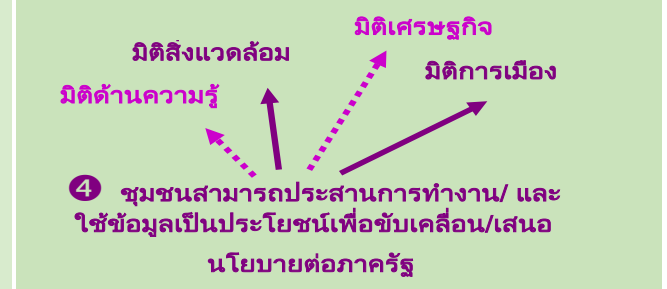
- Change**
- ชุมชน ได้นำข้อมูลฯ มาสร้างจิตสำนึก ความตระหนักถึงคุณค่า และให้ความสำคัญต่อการดูแลรักษาทรัพยากรป่าชุมชนของตนเอง
 - ชุมชน เข้าใจใน แนวทางการใช้ข้อมูล+ความรู้เรื่องข้อมูล+ทรัพยากรป่า ฯ เห็นความสำคัญของข้อมูลนำไปถ่ายทอดแก่ชุมชนตนเองได้
 - ชุมชน ได้ติดตั้งกระบวนการ CBR และสามารถนำไปใช้เป็นบทเรียนและแนวทางในการทำงานด้านป่าชุมชน และด้านอื่น ๆ ต่อไป
 - นักวิชาการ และ เจ้าหน้าที่รัฐ ได้เรียนรู้แนวคิด กระบวนการ CBR วิธีการ เครื่องมือการทำงานกับชุมชน อย่างมีส่วนร่วม
 - *นักวิชาการสามารถนำเอาบทเรียนในการวิจัยไปเผยแพร่เป็นบทความวิจัยสู่สาธารณะได้

- Change**
- ชุมชน ได้นำเอาประสบการณ์จากการวิจัยไปพัฒนาความสามารถในการ ออกแบบการจัดเก็บข้อมูล วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล การพัฒนาเครื่องมือในการจัดเก็บข้อมูล การจัดการข้อมูล เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของตนเองและชุมชนได้ต่อไป
 - ชุมชน สามารถการนำเอาความรู้/แนวคิด/กระบวนการวิจัยเพื่อท้องถิ่นไปขยายผล ในพื้นที่/ประเด็นอื่น
 - ตัวแทนจากภาคีที่เกี่ยวข้องในท้องถิ่น เช่น อปท./ อุทยานแห่งชาติ มาเข้าร่วมในเวทีต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ (บางครั้งก็เสนอความเห็น/ ชี้แนะแนวทาง)

- Change**
- ชุมชน ได้นำเอาประสบการณ์จากการวิจัยไปพัฒนาความสามารถในการ ออกแบบการจัดเก็บข้อมูล วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล การพัฒนาเครื่องมือในการจัดเก็บข้อมูล การจัดการข้อมูล เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของตนเองและชุมชนได้ต่อไป
 - ชุมชน สามารถการนำเอาความรู้/แนวคิด/กระบวนการวิจัยเพื่อท้องถิ่นไปขยายผล ในพื้นที่/ประเด็นอื่น
 - เจ้าหน้าที่รัฐ ได้เรียนรู้ แนวคิด กระบวนการ วิธีการ เครื่องมือ การทำงานกับชุมชนอย่างมีส่วนร่วม นำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
 - เจ้าหน้าที่รัฐ ได้ใกล้ชิดประชาชนมากขึ้น และเข้าใจกันมากขึ้น เข้าใจชุมชนในเรื่องการทำงานร่วมกับชุมชนมากขึ้น และ การจัดการทรัพยากรป่าของชุมชนมากขึ้นกว่าเดิม

- Change**
- ชุมชน มีแนวทางทำงานร่วมกับภาคีที่เกี่ยวข้องในภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดนโยบายด้าน พรบ. ป่าชุมชน
 - ชุมชน สามารถนำข้อมูลที่มีอยู่ไปผลักดันด้านนโยบายป่าชุมชนผ่านความสัมพันธ์/ การร่วมงานกับภาคีที่เกี่ยวข้องได้
 - จนท.รัฐ ปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศน์ที่มีต่อชาวบ้านใหม่ และเข้าใจว่าตนไม่ได้ดูแลป่าตนเองเพียงฝ่ายเดียวมีประชาชนช่วยดูแลด้วย
 - จนท.รัฐ/หน่วยงานภาครัฐ นำเอาข้อมูล/ข้อเสนอของชุมชนไปเป็นแนวทางการกำหนดนโยบาย/ กฎหมาย ที่เกี่ยวข้องกับ ป่าชุมชน
 - นักวิชาการ ได้ดำเนินการเผยแพร่องค์ความรู้ผ่าน
 - ข้อเขียน/ บทความทางวิชาการวิจัย
 - ตำรา/ เอกสารประกอบการสอน
 - บทความทางวิชาการ
 - มรณการสู่การเรียนการสอน
 - โครงการบริการวิชาการ เป็นต้น
 - จนท.รัฐ /ผู้บริหารระดับสูง ปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศน์ที่มีต่อชาวบ้านใหม่ และเข้าใจว่าตนไม่ได้ดูแลป่าตนเองเพียงฝ่ายเดียวมีประชาชนช่วยดูแลด้วย

- ไม่มีกรณีการรุกพื้นที่ป่าชุมชนเพื่อการปลูกพืชเชิงเดี่ยวขึ้นมาอีก
- มีบ้านต้นแบบเพิ่มขึ้น

Outcomes (ของ)	ตัวชี้วัด / เกณฑ์	เก็บข้อมูล / หลักฐาน
<ul style="list-style-type: none"> • ขึ้นทะเบียนป่าชุมชนเพิ่มขึ้น • ชุมชนสามารถปกป้องพื้นที่ป่าจากการรุกรานของกลุ่มทุนเพื่อปลูกพืชเชิงเดี่ยวได้ 	<ul style="list-style-type: none"> • ไม่มีกรณีการรุกรานพื้นที่ป่าชุมชนเพื่อการปลูกพืชเชิงเดี่ยวขึ้นมาอีก (ตั้งเป้าเท่าไรจากปัจจุบัน) 	<ul style="list-style-type: none"> • บันทึกของคณะกรรมการป่าชุมชนแต่ละพื้นที่ (แบบบันทึกเป็นอย่างไร / เก็บจากช่วงไหน ถึงช่วงไหน เก็บข้อมูลอะไรบ้าง จำนวนพื้นที่การรุกรานที่ป่าปลูกพืชเชิงเดี่ยว / จำนวนการเกิดไฟป่าลดลง 50% ฯลฯ) • การสำรวจป่า? สำรวจเมื่อไหร่ แบบสำรวจจะเก็บข้อมูลอะไรบ้าง
	<ul style="list-style-type: none"> • จำนวนป่าชุมชนขึ้นทะเบียนเพิ่มขึ้นทุกเดือน (ตั้งเป้าหมายไว้เท่าไร) 	<ul style="list-style-type: none"> • เอกสารการจัดทะเบียนป่าชุมชนของกรมป่าไม้
	<ul style="list-style-type: none"> • จำนวนบ้านต้นแบบที่เพิ่มขึ้น (ตั้งเป้าหมายไว้เท่าไร) 	<ul style="list-style-type: none"> • จำนวนบ้านต้นแบบที่เพิ่มขึ้น (หมายถึงหนึ่งชุมชนหนึ่งป่าชุมชน เกณฑ์ของการเป็นบ้านต้นแบบคืออะไร)

ประเด็นที่อยู่ในwaiting list

1.การใช้ความรู้ที่มี VS. การสร้างความรู้ใหม่

2.บทบาทของการใช้งานวิชาการในงานCBR
2keywords : เต็มเต็ม / การทดสอบ

3.ช่วงเวลาของการใช้เครื่องมือLF-OM
: ต้น กลาง ปลายน้ำ

ใบงานกลุ่มย่อย

1. ทดลองใช้เครื่องมือ Log Frame

Step 1 การวิเคราะห์สาเหตุระดับชั้นต่าง ๆ ของปัญหา แล้วเลือกที่จะแก้ไขสาเหตุไหนบ้าง

Step 2 ออกแบบกิจกรรม / แผนงานเพื่อแก้ไขสาเหตุที่เลือกใน Step 1 ในแต่ละกิจกรรม คาดหวังว่าจะเกิดผลลัพธ์อะไรบ้าง (Result-driven)

Step 3 ตรวจสอบว่ากิจกรรม / ผลลัพธ์ที่คาดว่าจะเกิดใน Step 2 ตอบโจทย์สาเหตุใน Step 1 หรือไม่ / อย่างไร

ลองลากเส้นเชื่อมโยง

2. การทดลองใช้ เครื่องมือ Outcome Mapping

(2.1) ลองแยกแยะกลุ่ม **actors** ของโครงการว่ามีใครบ้าง

(2.2) ลองวางแผนห่วงโซ่ผลลัพธ์ด้านคน (actors-oriented) โดยใช้ 3 เกณฑ์ (ระยะเวลา / ตัวเอง - คนอื่น / K - A - P)

3. ลองคาดการณ์ว่าจะมีผลลัพธ์ตามคู่ (ของ-คน) อะไรบ้าง

การใช้LogFrame และ Outcome Mapping ในงานCBR

19 สิงหาคม 2563 ห้องประชุม3202 อาคารเฉลิมพระเกียรติ มหาวิทยาลัยเกริก

1

ทำความเข้าใจกับ
LogFrame -
Outcome
Mapping

2

การใช้ LF-
OMในงาน
CBR

3

กรณีตัวอย่าง
การใช้ LF-
OMในงาน
CBR

4

การฝึกปฏิบัติ
การใช้ LF-
OMในงาน
CBR

